

Nanoia Naati A na Rairaki

Iroun Unimwaane David A. Bednar
 Man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman

I kaoia kairake n te Ekaretia n reiakina taekan ao ni karekea te Tamnei iroun Eria

Ngkai ti kamatebwiaia, reirei, ao ni maiuakina ana euangkerio Iesu Kristo, n tainako rikia a kakaongora. Iangoa, te katotoo, n aron reirei ake ti reiakin ibukin kakawakin te tamnei man bwai aika kakawaki ake a riki ngkana e kaokaki bwaninin ana euangkerio te Tia Kamaiu ni boong aika kaitira.

Inanon te Buakonikai ae Tabu, Iotebwa Timiti e noora ao n taetae ma te Tama are Akea Tokina ao Iesu Kristo. Ibuakon bwaai ake tabeua, Iotebwa e reiakina taekan koauan taian Atua ao kaotioti aika a na reitinako. Te mii ni burabeti ae kakannato aei e moanaki “ni koron raoi bongina” (I-Ebeto 1:10) ao bon teuana te bwai ae kakawaki n rongorongan te aonaaba.

Tao teniua te ririki imwiina, ni kaekaan ana tataro ae nano n tairikin Tebetembwa 21, 1823, e kaonaki ana ruu Iotebwa ma te oota ni karokoa ae e “bon oota riki nakon te tawanou” (Joseph Smith—History 1:30). E kaoti te aomata irarikin ana kainiwene, e wetea te kairake n ataeinimwaane n arana ao e taku “ngaia bon te tia uarongorongo ae kanakomaiakaki mairoun te Atua …ao arana bon Moronaai” (kibu 33). E anga te kaetieti nakon Iotebwa ibukin rokon ana Boki Moomon. Ao ngkane Moronaai e taekina te taeka man Maraki n te O Tetemanti, ma teutana te kaokoro man te taetae are kabonganaki n te King James Version: E taku bwa e na kaotia nakoina te Nakoanibonga rinanon Eria te burabeti imwaain rokon ana bong te Uea ae korakora mani kakamaaku.

“… Ao e taku bwa Eria e na uniki berita i nanoia naati ake a karaoaki nakoia tamaia, ao nanoia naati a na rairaki nakoia tamaia. Bwa ngkana tiaki ngaia, te aonaaba ni kabuta e na batu n uruaki ao ni kamaroa n rokona (kiibu 1:38, 39)

Ana kaetieti Moronaai nakon te kairake ni burabeti n tokina e karinii uoua oin botoniango: (1) Ana Boki Moomon ao (2) ana taeka Maraki are e moan taai ni kaota ana mwakuri Eria ni Kaokan “bwaai ni kabane, ake E taekin te Atua ni wiia ana burabeti ake a raoiroi ni kabaneia ake iai ma ngkoangkua (Mwakuri 3:21). Aingaia are, moan rikin Kaokanbwaaai a kaota te atatai ae e eti n taian Atua, ni katuruturua kakawakin ana Boki Moomon, ao ni kantninga te mwakuri ni kamaiu ao te karietataaki ibukiia ni kauoua aomata aika maiu ao aika mate. Rikin te bwai ae kakaongora aio ibukin taekan bwain te tamnei e bon rangi ni kakawakin nakon te Atua.

Au rongorongo e boboto i aon ana mwakuri ao Nanon Eria are e a kaman taekinaki iroun Moronaai i nanon ana moan kaetieti nakon Iotebwa Timiti. I tataro ma te nano ae koaua ibukin ana ibuobuoki te Tamnei ae Raoiroi.

Ana Mwakuri Eria

Eria bon ana burabeti te O Tetemanti are rinanona ao a karaoaki kakai aika korakora. E kaina karawa ao akea te karau ae bwaka inanon Iteraera n ikawai inanon 3½ te ririki. E kabatiaa kanan ao ana oera te aine ae akea buuna. E kateirakea te kairake n ataeinimwaane man te mate ao e wetea te ai mai karawa n te kakaewenako nakoia ana burabeti Bwaara (Taraa 1 Uea 17–18). N tokin ana mwakuri Eria iaon te aba, e “aerake Eria n te ukeukenanti nako karawa” (2 Uea 2:11) ao e uotaki nako karawa n aki mate.

Ti reireinaki man kaotioti ni boong aika kaitira bwa Eria e taui mwaakan kariaia n te Nakoanibonga ae te Merekiterekā ao bon te kabanea ni burabeti ni karaoia imwaain ana tai Iesu Kristo“ (Bible Dictionary, “Elijah”). E kabwarabwara te Burabeti Iotebwa Timiti, “Te tamnei, mwaaka, ao wetean Eria bon, bwa iai iroum te mwaaka n taua kingin te ... *Nakoanibonga ae te Merekiterekā ae bwanin taina* ... ; ao nakon ... karekea ... ni kabane otenanti ake ana bwai uean te Atua” (*Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti*, [2007], 311; katuruturuana e ikotaki). Te kariaiakaki ni kabaeaki ae tabu aei e kakawaki n te aro bwa ana bwainaki otenanti n te nakoanibonga ao ni kabaeaki i aon te aba ao i karawa.

E kaoti Eria ma Mote i aon Maungan te Onikaki (taraa Mataio 17:3) ao e anga te kariaiakaki nakoia Betero, Iakobwa, ao Ioane. Eria e kaoti riki ma Mote ao tabeman n Eberi 3, 1836 inanon te Kirtland Tembora ao n anga kiing aika ti te arona nakoia Iotebwa Timiti ao Oliver Cowdery.

Scripture records that Elijah the prophet stood before Joseph and Oliver and said:
E taekinaki n te boki ae tabu bwa Eria te burabeti e tei i mataia Iotebwa ao Oliver ao n taku:

Taraia, e a roko te tai, are e a tia n taekinaki ni wiin Maraki—ni kakoaua bwa [Eria] e na kanakoaki imwaain ana bong te Uea ae korakora man kakamaaku—

E na rairi nanoia taama nakoia naati, ao nanoia naati nakoia taama, bwa e aonga te aonaaba ae bwanin n aki oreaki ma te maraia.

“Aingaia are, kingiin boong aikai a na karaoaki nako nanon baia. Man aei are a kona iai n ataia bwa e a kaan ana bong te Uea ae korakora man kakamaaku,e a mena irarikin mataroa”. (taraa D&C 110:14–16).

Kaokan te kariaia man te kabaebae iroun Eria n 1836 e bon riai nakon katauraoan te aonaaba ibukin Kauaokin Te Tia Kamaiu ao ni moana rikiraken tangiran kakaean rongorongan te utu.

Nanon ao Ana Mwakuri Eria

E taku te Burabeti Iotebwa Timiti: Te kabanea n tabe ae rangi ni korakora n te aonaaba aio are te Atua e a tia ni kawenea i aora bwa ti na kakaeia ara mate. ... Ibukina bwa e bon riai te mwaaka ni kabaebae n tiku inanon baira ni kabaeia natira ao ara mate ibukin koron raoi bongin te bong are e na kakoroi taekan berita ake a karaoaki iroun Iesu Kristo imwaain kawenean aan te aonaaba ibukin kamaiuaia aomata. ... Ai ngaia, are e taku te Atua. “N na kanakoa nakoimi Eria are te burabeti” (*Teachings: Joseph Smith*, 475).

E kabwarabwara riki Iotebwa, “Bwa terana bukin[rokon Eria]? ke e na kanga ni kakoroaki bukina? A na uotaki taian kiing, nanon Eria e na bon roko, te Euangkerio e na kateaki, ana aomata aika Itiaki te Atua a na bootaki, Tion e na kateaki, ao aomata Aika Itiaki a na aerake bwa taan kamaiu i aon te maunga are Tion [taraa Obaria 1:21]

“Ma a na kangaa n riki bwa taan kamaiu i aon Maungan Tion? Man katean aia tembora . . . . ao ni waaki rake ao ni karekei ni kabane otenanti ... ibukiia aia bakatibu ni kabane ake a mate . . . ; ao inanon aio bon te tiein are e kabaea nanoia taama nakoia naati, ao naati nakoia taama, are e a kakoroa nanon ana mwakuri Eria” (*Teachings: Joseph Smith*, 472–73).

Unimwaane Russell M. Nelson e a tia n anga reirei bwa Nanon Eria bon “ana kaotioti te Tamnei ae Raoiroi are e a uota te kakoaua ae tabu ibukin aron te utu” (“A New Harvest Time,” *Ensign*, May 1998, 34). Te mwakuri ae e rangi n teretere aio man te Tamnei ae Raoiroi e a kaungaia aomata bwa a na kinaa, korea, ao n tangiriia aia bakatibu ao kaain aia utu—ake ngkoa ao ngkai

Nanon Eria e rootia aomata inanon ao itinanikun te Ekaretia. E ngae n anne, ngkai membwa ngaira n ana Ekaretia Iesu are e kaokaki, ti a tia ni karaoa te berita ae tabu ao tabera kakaeia ara bakatibu ao ni karekei ibukiia otenanti ni kamaiu man te euangkerio. “Ngaia n akea ngaira a na aki kakororaoaki raoi” (Ebera 11:40; taraa *Teachings: Joseph Smith*, 475). Ao tiaki kona ni kakororaoaki ngkana akea ara mate” (taraa D&C 128:15).

Ibukin bukina aikai ti karaoi kakae i aon rongorongoia ara utu, ni katei tembora, ao ni karaoi otenanti ni bonomwi. Ibukin aikai Eria e kanakoaki bwa e na kaoka te kariaia ni kabaeaki are e a kabaeaki i aon te aba ao i karawa. Ngaira ana tia tei te Uea inanon te mwakuri ni kamaiu ao n te karietataki are e na tuka te aonaaba man oreakina man te

maraia” (D&C 110:15) ngkana E a manga oki. Aio bon tabera ao ara kakabwaia ae korakora.

Te Kakao nakon te Roro ae Rikirake

I a kanakoa ngkai te kakao nakoia kairake n ataeinaine ao n ataeinimwaane ao ataei man te roro ae rikirake ngkai I katuruturua kakawakin Nanon Eria inanon maiumi n te bong aei. Au rongorongo e bon kaineti ibukin te Ekaretia ae bwanin ni kabuta—ma bon ibukim riki.

Angiina mai i roumi a kona ni iangoia bwa te mwakuri ibukin rongorongan te utu e bon riai ni karaoaki irouia aomata aika a ikawai. Ma I ataia ae akea tokin te ririki ni kabwarabwaraki inanon booki aika tabu ke kainibaire ni katanoataki mai irouia taan kairiiri n te Ekaretia n tiana te mwakuri ae kakaawaki aio nakoia aomata aika ikawai. Ngkami natin te Atua aika mwaane ao aine, naati ni berita ae tabu, ao taan katea te abanuea. Ko aki tangiria bwa ko na tataninga te ririki ae tangiraki are e a tia n rineaki n akea bukina ni kakoroa mwiokoam ni buokiko n te mwakuri ni kamaiu ibukin ana utu te aomata.

Te Uea e a tia ni katauraoia n ara bong ma bwaai aika tamaroa are e a tia ni buokiko n reireiniko ao n tangira te mwakuri aio are e a kaungaki man Nanon Eria. Ibukin te katotoo, te FamilySearch bon te boota n rekooti, rongorongo, ao mwakuri n ibuobuoki are a kai nooraki man oin am kaombiuta ao bwaai ake a tauaki n te bai, e karaoaki ibukin buokaia aomata ni kunei ao ni korei rongorongoia aia utu. Taabo ni kareke rongorongo aikai a kona naba n tauraoi inanon tienta ibukin te utu inanon ana kateitei te Ekaretia aika batii ni kabuta te aonaaba.

Tiaki te bwai ae manennanti bwa te FamilySearch ao bwaai riki ni mwakuri ake tabeua a tia n roko n te tai are kairake n aomata a rangi n taneiai ma rabakau n aekaki n rongorongo ao itoman aika a rangi ni mwaiti. Ko a tia n reireinaki ni kanakoi rongorongo n am mobwaire ao kombiuta ni kabirimwaaka ao ni katamaroa riki ana mwakuri te Uea—tiaki n tii te itoman ae waekoa ma raraom. Te rabakau ao te konabwai aika a rangi n teretere ibuakoia kairake n aomata aika batii n te bong aio bon katauraoi nakon tibwangan te mwakuri ni kamaiu.

I kaoia kairake n aomata man te Ekaretia nakon reireiakiia ibukin ao kataneiakia n Nanon Eria . I kaungai ngkami ni kamatebwaia, ni kakaeia am bakatibu, ao ni katauraoiko ni karaoi bwabetito ni bonomwi inanon ana auti te Uea ibukiia kain am utu ao am bakatibu ake a tia ni mate (taraa D&C 124:28–36). Ao I kaungaingkami bwa kam na buokia tabeman ni kinai rongorongan aia utu.

Ngkai ko kaeka n te onimaki nakon te kakao aio, nanomi a na rairaki nakoia taama. Berita ake a karaoaki nakon Aberaam, Itaaka, ao Iakobwa a na karinaki i nanomi. Ana kakabwaia am tamanuea, ma taekinan rikim, e na katomako nakoia taama aikai ao e na rangi n nano riki nakoim. Am tangira ao am kakaitau ibukiia am baktibu e na rikirake. Am kakoaua ibukin ao rairakim nakon te Tia Kamaiu e na rikirake n nano ao ni maan. Ao I berita bwa ko na kawaakinaki ni kaitarai ana mwakuri te riaboro aika a rikirake. Ngkai ko ira te mwakuri aio ae tabu ao n tangiria, ko na kamanoaki i nanon am tai n rikirake ao rinanon maium.

Kaaro ao taan kairiiri, taiaoka buokiia natimi ao te roronrikirake n reirei ibukin ao n ota n Nanon Eria. Ma taiaoka tai karaoa te buroukuraem aio n rangi ni kamatoa te kakatai aio ke ni katauraoa te rongorongo ae e rangi ni bati ao ni matata ke te kataneiai. Kaoia kairake n aomata ni kakaea, ni kakatai, ao ni bon reireiniia (taraa Joseph Smith—History 1:20). A kona kairake n aomata ni karaoa te bwai are I karioa ni kamanenai mwakuri n reirei ake a tauraoi n te lds.org/familyhistoryyouth. Te kooram n Nakoanibonga ibukin te Aaron ao beretitenti ibukin te kiraati ni beretitentii irouia Kairake n Ataeinaine a kona ni karaoa te mwakuri ae kakaawaki ni buokia ni kabane te roronrikirake bwa a na rikirake n taneiai ma bwaai ni kareke rongorongo aikai. Kairake n aomata e a rikirake ni kainanoa n riki bwa taan reireinaki ake a mwakuri ao ni kona ni karekea te oota ae raka riki ao te rabakau man mwaakan te Tamnei ae Raoiroi—ao tiaki ataein te reirei aika aki kakammwakuri ake e na karaoaki te mwakuri nakoia (taraa 2 Nibwaai 2:26)

Kaaro ao taan kairiiri n te roronrikirake, kam na tei ao ni miimi ni kabane bwa a kangaa ni birimwaaka natimi ao te roronrikirake ma bwaai ni mwakuri aikai. Ni koauana, ko na reireiniko reirei aika bongana mai irouia kairake n aomata aikai ibukin kamanenaan raoi bwaai aikai. A kona kaain te roronrikirake n anga te ibuobuoki ae bati nakoia aika ikawai riki ake a aki rangi ni mwengaraoi ma ake a maaku man rabakau aika boou ke a aki taneiai ma te FamilySearch. Ko na wareki naba am kakabwaia ngkana kairake n aomata a kabanei aia tai aika a bati riki nakon rongorongan aia utu ao te mwakuri n te tembora ao te tai ae uarereke nakon aia takakaro n te witeo, ni kakaai rongorongo n te intanete, ao ni kamanenai tabo n te webutiaite.

Troy Jackson, Jaren Hope, ao Andrew Allan bon taan taua te nakoanibonga ae te Aaron ake a weteaki iroun te bitiobi ae kairaki ni bootaki n reireiia te kiraati n rongorongan te utu n aia uoote. Kairake n ataenimwaane aikai bon taan tei ibukimi ngkami aika kam rangi ni mwaiti inanon ami kan reirei ae ingainga ao man tangira te mwakuri n ibuobuoki.

E taku Troy, “I tataneiai n roroko nakon te taromauri ao n ti tekateka ikekei, ma ngkai I ataia bwa N na riai n okira mweengau ao ni karaoa te bwai teuana. Ti kona ni karaoa rongorongan te utu.

E ribootina Jaren bwa ngke e reireinna riki ibukin rongorongan te utu e a ataia “bwa bwaai aikai tiaki ti taian ara ma aomata ni koaua. I rikirake riki ao riki ni kukurei ibukin anaakin aara aikai nakon te tembora.”

Ao Andrew e taku, “ I a rikirake n tangira rongorongan te utu ma te tangira ao te korakora ae I aki ataia ae I kona ni karekea. Ngkai I katauraoa au anga reirei ni katoa wiiki, I bon aki toki ni kauringaki iroun te Tamnei ae Raoiroi ni karaoi ao ni katai tabeua kawai ake a reireinaki n te reirei. Imwaaina, rongorongan te utu bon te bwai ae kakamaaku. Ma ni buokaki iroun te Tamnei ae Raoiroi I a kona ni kakororaoa bukin weteau ao ni buokiia aomata aika batu n ara uuote.

Tariu ao mwaaneu aika kam tangiraki, rongorongan te utu bon tiaki ti te buroukuraem ae tatangiraki ke te mwakuri ae mwanenaki man te Ekaretia; ma, bwa bon te mwakoro ae kakaawaki man te mwakuri ni kamaiu ao ni karietaataki. Ko a tia ni katauraoaki ibukin te bong aei ao ni katea abanuean te Atua. Ko mena ikai i aon te aba ngkai n ibuobuoki i nanon te mwakuri ae mimitong aio.

I kakoaua bwa Eria e oki rikaaki nakon te aonaaba ao ni kaoka te kariaia ni kabaebae ae tabu. I kakoaua bwa tera are e kabaeaki iaon te aba e kona ni kabaeaki i karawa. Ao I ataia bwa iai tabeia ae kakawaki kairake n te roro ae rikirake are a na karaoia n te mwakuri ae kakannato aio. I rangi ni kakoaua n aran te Uea ae Iesu Kristo, amen.